

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

82. ÉVFOLYAM

2012 FEBRUÁR

1. SZÁM

"ITT VAN ISTENETEK!"

Olvasd: Ézsaiás 40:3-11.

Ézsaiás könyve negyvenedik fejezetének elején új hang szólal meg: "Vigasztaljátok, vigasztaljátok népemet! – mondja Istenetek." (40:1) Az úgynevezett "történelmi" Ézsaiás prófétától itt veszi át a szót a II. (Deutero-) Ézsaiásnak nevezett ismeretlen próféta. De nemcsak ezért új az itt megszólaló hang, hanem tartalma miatt is. Vége a fogság ítéletével fenyegető próféciák sorának. II. Ézsaiás már a Babilonban raboskodó népet szólítja meg. Őket vigasztalja a szabadulás ígéretével. Nekik mondja, hogy Isten az idegen földön sem hagyta sorsukra őket, hanem el fog jönni hozzájuk, és látogatása ezúttal nem ítéletet, hanem szabadulást és új kezdetet fog hozni.

Isten látogatása nyelvünkben a csapások színönimája. Egy minden Istentiszteleten és bibliaórán részt vevő, krónikus beteg presbiter asszonynak rendszeresen szemére vetette a férje: "Ha nem foglalkoznál folyton a Jóistennel, Ő is békén hagyna téged! Lásd, én minden évben csak karácsonykor megyek el a templomba, és az év többi napján békén hagyom a Jóistent. Így Ő is békén hagy engem!" És látszólag igaza volt: előrehaladott kora ellenére makkegészséges volt, és joggal mondhatta: "Az orvosokat is békén hagyom, és azok is békén hagynak engem."

Miért gondolkodunk így Isten látogatásáról? Miért soroljuk a nemkívánatos, félelmetes dolgok közé? Miért csak a csapásokban vesszük észre – ha ugyan észrevesszük – Isten hozzánk való közeledését?

Az Ószövetség tanúsága szerint Isten a Tőle elfordult ember figyelmét többször is megpróbálja magára irányítani úgy, hogy csapásokkal látogatja meg. Mégis torz lesz az Istenről alkotott képünk, ha csak ezt látjuk. Mert ez

Istennek csak az egyik arca. Deutero-Ézsaiás próféciáiban Isten másik arcával fordul felénk.

Isten már az Ószövetségben sem csak azért látogatta meg az embert, hogy önhiúságát megalázza, gőgjét letörje, és teremtményi porszem voltára emlékeztesse. "Ezt mondja a magasztos, a felséges, aki örök hajlékában lakik, szent az Ő neve: Magasságban és szentségben lakom, de a megtörttel és alázatos lelkével is. Felüdítem az alázatosak lelkét, felüdítem a megtörttek szívét" – adja ugyancsak Deutero-Ézsaiás szájába vigasztaló ígését (57:15). Mert "Isten szeme a mélységbe néz" – vallja ennek nyomán Luther.

De Isten nemcsak látja, hanem meg is látogatja azokat, akik nem zúgolódnak, hanem elesetten, összetörten is alázatosak maradnak vele szemben. Így látogatta meg egykor a babiloni fogságban sínylődő népét is. És ebből a szempontból nem az a lényeges, hogy a nép éppen a fogság szenvedéseinek kohójában tanulta meg újra az Isten iránti alázatot.

A már említett presbiter asszony többször tett tanúságot arról a hitéről, hogy a betegség mindennapi fájdalmaival Isten őt nem sújtani vagy megalázni akarja, hanem megtartani az iránta való hűségben és alázatban. Mert nem az a lényeg, hogy valaki bűne közvetlen következményeként vagy Isten kikutathatatlan akaratából, minden belátható ok nélkül járja-e a mélység útját. A lényeg az, amit Isten a próféta által mond: "Magasságban és szentségben lakom, de a megtörttel és alázatos lelkével is. Felüdítem az alázatosak lelkét, felüdítem a megtörttek szívét." Mert eljön hozzájuk, mert meglátogatja őket.

És amikor a hetven év elteltével Isten váratlanul, hihetetlen eszközzel, hihe-

tetlen gyorsasággal letörte népéről a babiloni igát, hogy a nép elindulhasson hazafelé, beteljesült a próféta jövendölése: "Magas hegyre menj föl, ki örömhírt viszel Sionnak, kiáltás erős hangon, ki örömhírt viszel Jeruzsálemnek! Kiáltás, ne félj! Mondd Júda városainak: Itt van Istenetek! Az én Uram, az Úr jön hatalommal, karja uralkodik. Vele jön szerzeménye, előtte jön, amiért fáradozott. Mint pásztor, úgy legelteti nyáját, karjára gyűjti a bárányokat, ölébe veszi őket, az anyajuhokat szelíden terelgeti." (40:9-11.)

"Isten szeme a mélységbe néz!" És mindegy, hogy bűne következtében vagy próbatétel okán, okkal vagy belátható ok nélkül talál-e ott valakit: ha úgy látja, hogy a mélységben vergődő teremtménye alázatot tanúsít iránta, akkor meglátogatja. És látogatása nem csapást fog hozni, hanem szabadulást. Szabadulást és az Isten jelenléte megtapasztalásának mindennél nagyobb örömet.

A vízkereszti ünnepkör utolsó vasárnapja a megdicsőült Krisztusra irányítja figyelmünket. (Márk 9:2-9.) A kiválasztott három tanítvány a hegyen megtapasztalhatta, hogy az ember Jézusban valóban Isten látogatott a földre, és ez nem csapás, hanem a legnagyobb jó, amely minden emberi elképzelést felülmúl. Igazából az Ő eljövételével teljesült a próféta ígéje: "Itt van Istenetek!" És Jézus emberi személyében nem is csak Jeruzsálemhez és Júda városaihoz jött el, hanem minden néphez és minden emberhez. És a megdicsőülés hegyéről azért indult el a Golgota felé, hogy az emberlét legnagyobb mélységében is jelen lehessen.

A Golgota keresztfén megvalósul, ami ember számára elképzelhetetlen: Isten függ ott, Istentől elhagyatva. Luthernek igaza van: ez emberi érte- [♣]

lemmel meg nem közelíthető csoda! Ezt érteni nem, csak hódolattal imádni lehet!

Isten kész volt idáig elmenni, hogy így mutassa meg: Ő nemcsak látja a bűn és halál mélységében vergődő gyermekeit, hanem valóban elhagyja értük a mennyet, leszáll az istennélküliség sötét poklába, és – beteljesítve a próféta szavát – “karjára gyűjti a bárányokat, ölébe veszi őket”, hogy amikor majd új eget és új földet terem, ahol teljes dicsőségében fog örökké uralkodni, beteljesítse a prófécia másik felét is: “Vele jön szerzeménye, előtte jön, amiért fáradozott.”

Véghelyi Antal ev. lelkész, Budapest - e.é.

IMÁDSÁG

A FEBRUÁRI TAVASZBAN

Amikor ablakom előtt
már hóvirágok harangoznak,
kis májvirágok kéklenek,
s a cseresznyefa rügyei
mind kipattannikészel,
látod, Atyám, hogy a korai
februári tavaszban
rügyekre, virágokra
milyen féltő szeretettel nézek.
Hiszen ha őket
óvó kezdeddel be nem takarod,
mindent letarolhatnak
hirtelen kemény fagyok.
S akkor nem fakad rügyekből virág,
és gyümölcs sem terem.
Takard be rügyeinket és virágainkat
ebben a februári tavaszban,
irgalmas Istenem!

Drága emberrügyecskékre is
ilyen féltő szeretettel nézek.
Te takard be óvó kezdeddel,
ha közelednek fagyok, ártó vészek!

S ha egyházam fáján rügyek fakadnak
és magyar népemén, Uram,
tudom, Tenéked azok a rügyek
sokkal drágábbak, mint nekem,
hiszen a Te irgalmas szívednek
minden rügyre féltő gondja van!

Hogy majd virággá nyiljanak,
virágokból gyümölcsök érjenek,
fagyok és vészek ne árthassanak,
takard be kegyelmes kezdeddel
a drága kis rügyeket, Istenem!

Túrmezei Erzsébet (1989)

Túrmezei Erzsébet

száz éve született

Túrmezei Erzsébet 1912. február 14-én született a Tolna megyei Tamásiban, Belák Erzsébet néven. Édesapja Belák János ágostai hitvallású evangélikus kereskedő, édesanyja Túrmezei Korenika Anna, szintén evangélikus.

Tegyük itt mindjárt ismertté a névvaltozás okát és idejét. Amikor 1938-ban, az első verseskötetének megjelenését készítette elő a Fébé Evangélikus Diakonissza Egyesület nyomdája – amint azt maga Túrmezei Erzsébet mondja el a Zákeus Média Centrum által órára készített életrajzi filmben – akkor jött az a gondolata, hogy egy magyar költőnek magyar neve legyen.

Anyai ágon az ősei Zágráb környékéről származtak. S a múzeumi könyvtárban való búvárkodása alkalmával fölfedezte, hogy a “Túrmezei” előnevet még IV. Béla király adományozta a Zágrábot védő jobbagycsaládok mindegyikének. Így történt, hogy a család fölvette a Túrmezei nevet, és az első verseskötetben már így szerepelt a szerző: Túrmezei Erzsébet diakonissza testvér.

Az első világháború után édesapjának üzlete Tamásiban, tönkrement. Ekkor két bátyja, János és Sándor, már a Soproni Evangélikus Líceumban tanult, s számítvá arra, hogy Erzsébet is ott tanulhat majd, a család Sopronba költözött. Újabb változás akkor történt, amikor Sándor nevű bátyja Tokajba került lelkésznek, és a család odaköltözött a tágas parókiára. Erzsébet tehát, a Fébé Evangélikus Diakonissza Egyesület törzskönyvének tanúsága szerint is, itt konfirmált a Tokaji Gyülekezetben 1929. szeptember 1.-én.

Már ebben az esztendőben részt vett a Fébé konferenciáján, Klotildligeten (ma Piliscsaba), s ez meghatározó élménnyé lett életének további alakulásában.

Magyar-német szakos tanárjelölt, amikor 1934. augusztus 20-án belépett a Fébé Egyesületbe. Diakonissza jelölt 1935-ben lett, próbatestvér 1937-ben. Majd 1941. március 20-án Raffay Sándor püspök és Zulauf Henrik Fébé lelkész szentelte rendes diakonisszává a pesthidegkúti Anyaházban.

Főként népfőiskolai tanfolyamokat vezetett, és a Fébé leányinternátusában

lakó leányokat felügyelte. Míg nem 1951-ben a pártállam a Fébé Evangélikus Diakonissza Egyesületet is föloszlatta. A szétszórás éve alatt Balassagyarmatra került, s az ottani evangélikus szeretetotthonban szolgált. Nyugdíjas éveit már Budapesten, a Karácsony Sándor utcai szeretetotthonban töltötte.

A rendszerváltozás után a Fébé is elhatározta az újraindulást; az Egyesület bírósági bejegyzésére 1990-ben került sor. Túrmezei Erzsébetet ekkor főnökösszónynak választották meg. Ezt a tisztségét 2000. május 22.-én bekövetkezett haláláig töltötte be.

A már említett életrajzi filmben kedvesen meséli el, hogy édesanyja, aki Niklán született, szeretett Berzsényi sírjánál megpihenni. S egy alkalommal úgy imádkozott, hogy ha Isten gyermekkel áldja meg, akkor ki is tudja fejezni mindazt, amit a szíve érez és gondol. S Túrmezei Erzsébet hozzátette: Isten ezt az ajándékot beletette az ő bölcsőjébe.

Költői munkásságát, amelyet mély Krisztus-hit hat át, nemcsak Magyarországon, hanem a világon sokfelé ismerik. Egyesületünk azzal tiszteleg most, születésének századik évfordulója alkalmából egykori főnökösszónyának emléke előtt, hogy verseit, prózai műveit, énekeit egy életmű könyvsorozatban összegyűjtve kiadja. E sorozatnak eddig öt kötete meg is jelent. Rímbe szedett, tiszta hangú bizonygatólelei ma is sokakat vonzanak Jézus Krisztushoz.

Veperdi Zoltán “Fébé” igazgatólelkész - Bp.

9A csak 8-18 éves korú fiúkból álló, jelenleg 92 tagú világhíres lipcsei Tamáskórus idén ünnepli fennállásának 800. évfordulóját. Ennek a kórusnak volt egykor karnagya a Tamás templom orgonistája Bach János Sebestyén is, akit a reformáció szellemét tükröző zenei alkotásaiért az ötödik evangélistaként említenek.

9December 20-án megjelent a Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat és a Rovás Alapítvány együttes kiadásában a rovásírásos Újszövetség, mely a Káldi-féle katolikus bibliaszöveghez igazodik.

9153 állam közül az Egyesült Államok jár az élen jótékonyági adakozásban egy 2011-es felmérés szerint. Írország és Ausztrália követi az USA-t. Az utolsó helyeket Kína, Oroszország, és India foglalja el. Az előző évben az USA az 5. helyen állt. X

MIT KEZDJÜNK A PRÓFÉTÁKKAL?

3. Ámósz

Olyan prófétát mutatunk be most, aki nek – az akkori felfogás szerint – nem sok keresnivalója van az ótestamentumi próféták sorában. Parasztember volt és maga tiltakozott az ellen, hogy prófétának tartsák. Szinte riadtan válaszolt egy főpapnak, akinek kellemetlen volt Ámósz ügyködése és szeretett volna szabadulni tőle: *“Nem vagyok próféta, a próféták szövetségéhez sem tartozom. Pásztor vagyok én és fűgét természetek. De elhívott engem az Úr a nyáj mellől és ezt mondta nekem: menj és prófétálj népemnek, Izraelnek!”* (7:14-15) Tehát nem a származásával, nem is a képzettségével alapozta meg szolgálata igényét, hanem az isteni hívással. Ámósz elhívott szolgálója lett Istennek, Aki víziókban, látomásokban közölte vele nehéz igéjét, amelyet ő aztán csendesen, de nagyon határozottan hirdetett.

Az ember Ámószról tudunk egyet-mást, mert szerencsére ő maga közölt néhány fontos adalékot életéről. Tékóban volt otthonos, amely Betlehemtől délre feküdt a júdeai fennsíkon, a nagy sivatag szélén. Neve valószínűleg *vív-öt, hordozót* jelent. Hogy mikor élt, azt két adatából tudjuk: egyrészt megadja a két király nevét – Uzzija és Jerobám –, akiknek uralkodása alatt dolgozott, másrészt azt mondja, hogy két évvel egy nagy földrengés előtt kapta és írta le látomásait. Eszerint a Kr. előtti 8. században élt és kb. 725-ben keletkezett a könyve.

Látomásai minden bizonnyal nem különösebben szívvidítóak, ezért a vezető körök szemében nem is lehetett népszerű az üzenete. Országá a két nevezett király idején – a nemzetközi politika árnyékában – virágkorát élte, nagy gazdagsággal és jólétben. S ahogy az ilyenkor lenni szokott, annál kirívóbb volt a nagyon gazdagok és a nagyon szegények ellentéte. Nem csoda, ha Ámósz ennek a kérdésnek nagy figyelmet szentelt; ostromozta a gazdagokat, akik a kisbirtokosokat tönkretették és kőből épített házakat engedhettek meg maguknak. A vagyon nem tehet önzővé, hanem elkötelez a szegény megsegítésére! Azt meg egyenesen felháborítónak tartotta, hogy amikor a tönkretett szegény eladósodott és a gazdagnál fizetéképtelenné vált, a gazdag még rabszolgájává is tette – pe-

dig ezt még a törvény is tiltotta (3Mózes 28:25).

Szomorúsággal töltötte el Ámósz népe vallási romlása is. Szinte minden kultushelyet megfertőzött a valláskeveredés betegsége. Hova fordulhasson hát a szegény ember, ha már a szentélyekben is összekeverik az igaz hitet a hamissal? De beleszólt a nemzetközi politikába is. Üzeneteit a szír, filiszteus, tiruszi, edomita, ammonita és moábita népekhez szólóknak is tartja. Ostromozta bűneiket és kilátásba helyezte Isten büntetését. Efelől szentül meg volt győződve és figyelmeztetett, hogy az Úr eljövendő napja veszedelmet hoz: *“Jaj azoknak, akik kívánják az Úrnak napját! – mondja. – Mire való nektek az Úr napja? Sötétség az és nem világosság.”* (5:18)

Nem kétséges, hogy senki emberfia nem tud elviselni ilyen tömény és fenyegető üzenetet. Ezt Ámósz is tudja és érzi. Ezért fejezi be könyvét Isten ígéretével, amely enyhülést hozhat a megfáradottnak, szabadságot a fogolyoknak, új életet a holt városoknak és békeességet a megviseltnek. (9:11-15)

Ezt az utóbbi üzenetét a fiatal keresztény gyülekezet is megszívlelte és építette reá. Jövendölése a korai kereszténység első fordulópontján játszott döntő szerepet. (Cselekedetek 15:16-17) Mégpedig azon az első gyűlésen, amelyen el kellett dönteni, hogy csak zsidó származásúak alkossák-e a Krisztus egyházát, vagy nem-zsidók is csatlakozhatnak hozzá? Farizeusi gondolkodásúak azt követelték, hogy aki Krisztust kívánja követni, előbb a zsidó vallásra kell áttérnie. Péter ezt ellezte és a Krisztusban való hitet tartotta egyedüli feltételnek – a zsidóság kerülőútja nélkül. Amikor pedig Barnabás és Pál beszámolt a pogányok között végzett munkájuk nagy eredményeiről is, Jakab kért szót. Mint az Úr testvérének, Jakabnak igen nagy tekintélye volt az űs-gyülekezetben. Jakab visszatért a beszámolóokra és az azokban hallott nagy sikereket *“Isten pogányokról való gondoskodása”* jeleként nevezte. Vagyis, ha nem zsidó származásúak Krisztus követői lettek, akkor az sincs Isten tervein kívül, s ennek csak örülni kell. Ezért írhatta Pál szinte újjongva egyik levelében: *“Aki Krisztusban keresztelkedtetek meg, Krisztust öl-*

tőtétek föl. Nincs zsidó, sem görög, sem szolga, sem szabad, sem férfi, sem nő, mert ti mind egyek vagytok a Krisztus Jézusban.” (Galata 3:27-28)

Hogy ma mi is tagjai lehetünk a Krisztus egyházának, bármilyen a fajunk, nemzetiségünk, bőrszínünk, vagy egyéb ismertetőjelünk, ez is ennek a régvolt gyűlésnek az eredménye. Isten Lelke, aki összegyűjti a krisztushívőket és megtartja őket egyházában, nem ismer határokat és korlátokat. Gondoskodik arról, hogy mindenki megtalálhassa a maga helyét az egyházban.

Ám a teljesség kedvéért azért mégiscsak meg kell néznünk, hogy hogyan értette és értelmezte Jakab Ámósz próféta idézett jövendölését, sőt, hogy úgy is alkalmazta-e azt, ahogyan azt a próféta szánta?

Ámósz *sátorról* beszélt, s a sátor képe Izrael pusztai vándorlására emlékeztet. Ezek a nomád vándorlók minden megállásnál előbb a sátraikat verték föl – mindig eggyel többet, mert a Tízparancsolat kőtábláit magába foglaló szövetséges ládának *külön sátra volt*. De emlékeztethet a sátor képe a dicsőséges király, Dávid idejére is. Róla azt olvassuk (1Sámuel 17:54), hogy csatába is magával vitte királyi sátrát, amelyben országa ügyeit intézte. Népeinek tehát kettős biztonsága volt; ahol a szövetség ládája volt, *ott volt jelen népe közt az Isten*. Ahol pedig még a király is felütötte a sátrát, ott volt az *Isten helytartója!*

Dávid dicsőségesnek tartott ideje azonban rég tovatűnt és Ámósz a maga korát különben is sokkal borúlátóbban ítélte meg, semmint, hogy a régi dicsőségben gyönyörködött volna. Szerinte a dávidi sátor már rég összeomlott és gazdátlan. A nép mindennapi életéből *“eltűnt”* az Isten, s a király sem szavaltja a nép biztonságát. És éppen ebbe a kilátástalanságba kiáltja bele a pásztor-próféta az isteni ígéretet, hogy t.i. Isten maga fogja fölépíteni Dávid leomlott sátrát. Ami n kevesebbet, mint hogy Isten em jelent *“visszatér”* népe közé. A jelen minden jele azt mutatja, hogy Isten mintegy *kivonult* népe történetéből és magára hagyta. De most visszatér – ígéri – és restaurálja a sátrát.

Így értette ezt a jeruzsálemi gyűlésen Jakab is? Nyilván kicsit másként. Ab-

ban az összefüggésben idézte a próféta szavait, hogy ez az ígért sátor már *nem a régi* lesz. Talán fülébe csenghetett a korai gyülekezetnek, hogy amikor Jézust meghirdette az angyal, akkor azt is mondta, hogy az újszülöttet Immánuelnek kell majd nevezni. Ez pedig azt jelenti: **VELÜNK AZ ISTEN.** (Máté1:23) Valaki pedig ezt úgy magyarázta, hogy az Immánuel-Jézus eljövételével maga Isten "ütötte föl sátrát közöttünk." (János 1:14) Jakab szerint tehát itt Isten nem restaurált, hanem Jézusban olyan új *hajlékot* adott, amelyben nem csak a zsidók, de a pogányok is elférnek majd. Sőt, nemcsak, hogy elférnek, hanem Isten üdvösségszerző tervében a kettejük sorsa elválasztha-

atlanul összefonódik. Ezért kell bűnbánattal gondolnunk az egyház múltjára. Hányszor gondoltuk, hogy az egész világon elterebélyesedett egyház a zsidók nélkül, sőt csak azok nélkül lehet az Isten országa. S hogy vigyáznunk kell, mert ennek a gondolatnak az ellenkezője is megkísérthet bennünket.

Valószínűleg komolyabban kellett volna vennünk Pál tanítását. Ez az ízig- vérig pogánytérítő apostol ragaszkodott ahhoz, hogy amit Isten Ábrahámnak ígért, azt nem lehet visszavonni. Hiszen azt még körülmetéletlen állapotában kapta. S ha Izrael egy része meg is vetette ezeket az ígére- teket, Isten ezt a hitetlenséget arra használta föl, hogy a pogányokat hoz-

za be az Ő országába. Amikor pedig ez bekövetkezik, akkor majd a – pogá- nyokkal kiegészült – egész Izrael is ha- zatér. E kettőnek az összefonódása nem emberi találmány, hanem Isten titka. S az is, hogy ezt mind Isten vette kézbe, hogy "mindeneken könyörüljön". – Így áll ez a Római levél 11. fejezetében.

Ámósz alig is idézi másutt az Újtes- támentum. De az újra felépítendő sátor képe megragadta a keresztényeket. S látták – már nem a düledezett, össze- omlott sátor restaurálását, hanem a teljesen újat. Isten számukra Jézus Krisztusban jelent meg és ütötte föl a sátrát. Itt az Isten köztünk! Mert Jézus Krisztus velünk van

D. Gémes István ev. lelkész (Stuttgart)

A 41. ZSOLTÁR

Boldog az, akinek gondja van a nincste- lenre, ha bajba kerül, megmenti az ÚR. Az ÚR megőrzi, és életben tartja, boldog lesz a földön; nem engedi át ellenségei dühének.

Az ÚR enyhülést ad betegágyán, jobbulást ad neki, valahányszor betegen fekszik. Ezt mondom: URam, légy kegyelmes hozzám! Gyógyíts meg engem, mert vétkeztem ellened! Ellenségeim rosszat mondanak rólam: Mikor hal már meg, mikor vész ki a neve?

Aki eljön meglátogatni, hiábavalóságot beszél, szívében összegyűjt minden rosszat, azután kimegy az utcára, és kibeszéli. Mindazok, akik gyűlölnek, egymás közt sugdolóznak, és rosszat gondolnak rólam: Gyógyíthatatlan betegség támadta meg, nem kel föl többé onnan, ahol fekszik!

Még a legjobb barátom is, akiben megbíztam, aki velem együtt evett, az is ellenem támadt.

De Te, URam, légy kegyelmes, segíts fel engem, hadd fizessenek meg nekik! Abból tudom meg, hogy kedvelsz, ha nem ujjonghat rajtam ellenségem, engem pedig megtartasz, mert feddhetetlen vagyok, és színed elé állítasz örökre. Áldott az ÚR, Izrael Istene öröktől fogva mindörökké.

Ámen, ámen.

ADOMÁNYOK NYUGTÁZÁSA

Köszönettel nyugtázzuk a 2011. nov. 21-e és 2012. jan. 21-e között vett adományokat.

•AZ "ERŐS VÁR"-RA

Minden előfizetés a címszalagon kiemelten jelzett év végén jár/járt le. Előfizetések vételét a címszalagon jelezzük; itt a felülfizetéseket, stb. soroljuk fel:

\$150: Asbóth Gyula *szülei, Nt. Asbóth Gyula v. tábori alesperes és felesége sz. Pfeiffer Ilona emlékére* (VA). **\$106:** V. Bócsay Zoltán (OH). **\$90:** Ekker Zsuzsanna (OH). **\$50:** Sándor László (CA). **\$30:** Gracza Rezső (MN), Molnár Zsolt (ON). **\$26:** Fodor Irén (ON). **\$25:** Dr. Molnár Ágoston (NJ). **\$19:** Lengyel Károly (OH). **\$14:** Dr. Ertl János (CO), Illés Attila (MI), Miller Henrik (OH), dr. Soldes Ilona (NY). **\$10:** Madaras Emma (MA), Rönkös Lujza (OH), Szeebach Etelka (OH). **\$8:** Menyhart István (OH), Virágh Ágnes (OH). **\$7:** Borsos Erzsébet (FL). **\$4:** Alapi Etelka (OH), Darida Róza (OH), Dániel Ilona (OH). v. Falk Viktor (OH), Kovács Géza (TX), Solymosy Ödön (TX), Vajda István (FL).

•AZ A.M.E.K. SZOLGÁLATÁRA

\$100: Dr. Mészáros Sándor (PA), dr. Tomaszek László (OH). **\$50:** Első Magyar Evangélikus Egyház (OH). **\$30:** Petrakovits Mária (IL), Sárkány Károly (SC), Tomaj Gusztáv (PA). **\$25:** Dr. Molnár Ágoston (NJ). **\$20:** Madaras Emma (MA), Mergl Éva (PA), Molnár József III (PA), Szontágh György (NC), **\$10:** Bójtós László (OH), Földesi József (OH), Papp Gábor *a Papp család emlékére* (FL), Tomaszek László (OH).

•A.M.E.K. TAGSÁGRA

2014: Ekker Zsuzsanna (OH), Kocsis Irma (NY), Könyves Mihály (OH), **2013:** Szontágh György (NC), Vajda István (FL). **2012:** Beodray Ferenc (OH), Bernhardt Béla András (OH), dr. Élterő Lajos (OR), Földesi József (OH), dr. Gombocz István (SD), Gósi Irma (FL), dr. Hódos Frigyes (IL), Lieszkovszky Ida (OH), Lovagi Tibor (OH), Madaras Emma (MA), Molnár Zsolt (ON), Papp Gábor (FL), Petrakovits Mária (IL), Rác Zsuzsanna (OH), Rátoni-Nagy Tamás (OH), Sárkány Károly (SC), Szeless Berta (OH), Tomaj Gusztáv (PA), Tomaszek László (OH), dr. Tomaszek László (OH).

•EGYHÁZI INTÉZMÉNYEKRE

Bp.-Fasori Ev. Gimnázium - \$100: Strasser Alfred (NY).

•ELŐFIZETÉSEKRŐL

Lapunkra az előfizetéseket és lapfenntartó adományokat **Erős Vár** névre és **P. O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038** címre kérjük beküldeni, de beküldhető **Hungarian Conference - ELCA, 1467 Parkhaven Row, Lakewood OH 441407-4505** címre is.

Minden előfizetést és felülfizetést a beküldő értesítése szerint könyvelünk el. Többre azon- ban, mint három évre szóló előfizetést nem fo- gadunk el; az előálló "maradékot" adomány- nak tekintjük. Az adományt felsoroljuk, az elő- fizetés állását a címszalagon jelezzük.

Kanadai és más külföldi olvasóinktól tiszte- lettel kérjük, hogy előfizetésüket, adományukat, vagy AMEK tagdíjukat legyenek szívesek US valutában küldeni. Előre is köszönjük szíves megértésüket.

ERŐS VÁR is published bi-monthly (February, April, June, August, October, December) by the Hungarian Conference in the Evangelical Lutheran Church in America, 1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107-4505. Tel.: 216-221-3178. Fax: 216-227-9482. E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net. Distribution by First Class mail. Editor: The Rev. Béla Bernhardt. Annual subscription: \$6 in the USA, US\$8 from Canada, US\$15 from overseas by air mail. — Az ERŐS VÁR az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia lapja. Szerkesztő és kiadó: Bernhardt Béla. Aláírt cikkekért írjuk felel. Előfizetés az Egyesült Államokban évi 6 US dollár, Kanadából 8 US dollár, tengerentúlról légi postán évi 15 US dollár. — Kérjük olvasóinkat, hogy címváltozásokat haladéktalanul bejelenteni szíveskedjenek. — Nyomda/Printers: Adkins & Co. Inc. 14541 Madison Ave., Lakewood, OH 44107.. — Minden levelezés, előfizetés, adomány a feladó pontos címe feltüntetésével a lap címére küldendő:

Erős Vár, P.O. Box 770828, Lakewood, OH 44107-0038.

AZ ÚR DICSŐSÉGE

“Fölötted ott ragyog az Úr, dicsősége meglátszik rajtad.” (Ézsaiás 60:2.)

A vízkereszti időszakot különös ünnep zárja le: “Urunk színeváltozása”, ill., “Urunk megdicsőülése” vasárnapja; idén február 19-én. Igénk és más kijelölt ige is a megdicsőült Krisztust állítja elénk. Ő Isten képmása és dicsőségének kisugárzása. “Felmagasztaltott az Úr minden népek fölé, dicsősége túl van az egeken.” (V.ö., Zsoltár 113:4.) S az “Isten gyújtott világosságot a mi szívünkben, hogy Jézus Krisztus arcán felismerjük az Ő dicsőségének ragyogását.” (2Korinthus 4:6.)

Megdicsőülésekor elváltozott az Úr: Az “arca fénylett, mint a nap, ruhája pedig fehéren ragyogott, mint a fény”, s Atyja hangja hallatszott a fényes felhőből: “Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm, Reá hallgassatok!” (Máté 17:2.5.) “Az Atya Isten Krisztust pecsételte el Megváltóvá. Egyedül Őt kell tehát hallgatnunk és befogadnunk! Óvakodj attól, hogy csak úgy, ige nélkül kalandozva Krisztust Istentől elszakítsd. Kívüle nincs Isten, hogy megtalálhatnám, s hozzájuthatnék” – figyelmeztet Luther.

Isten erejének kincse cserépedényekben van: “Jézus halálát mindenkor testünkben hordozzuk, hogy Jézus élete is láthatóvá legyen testünkben.” (2Korinthus 4:10.) Ez valósult meg a nemzetek apostolává lett Saul életében, miután a damaszkuszi úton találkozott a feltámadott s megdicsőült Jézussal. Mit jelent e pálfordulás a gyakorlatban? “Ami nekem nyereség volt, kárnak ítéltém a Krisztusért. Kárnak ítélek mindent ... az én Uram ismeretének páratlan nagyságáért. Óerte szemétnek ítélek mindent, hogy Őt megnyerjem.” (Filippi 3:7-8.) Pál apostol megtérése is Isten ingyen kegyelmének csodája.

Krisztus a Lélek által válik jelenválóvá minden christianussá lett ember számára, azok pedig szabadabbá lesznek megtérésük s újjászületésük pillanatában, és a Fiú képéhez lesznek hasonlók. “Mi pedig mindnyájan ugyanarra a képre formálódunk át az Úr Lelke által dicsőségről dicsőségre.” (2Korinthus 3:18.) Nátánaél (is!) felismerte Jézusban az Isten Fiát, s hitt benne. Ezt mondja Jézusunk: “... meg-

látjátok a megnyílt eget és az Isten angyalait, amint felszállnak, és leszállnak az Emberfiára.” (János 1:51.)

Az Isten számunkra is csak Benne lett megismerhetővé, mivel Jézus az út, az igazság, és az örök élet. Mindezt itt kell elnyernünk: “Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van, aki pedig nem engedelmeskedik a Fiúnak, nem lát majd életet, hanem az Isten haragja marad rajta.” (János 3:36.) János láthatta a felmagasztalt Krisztus dicsőségét. Minden szem meg fogja Őt látni, mert “Övé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. (...) Én vagyok az Alfa és az Ómega, így szól az Úr Isten,

aki van, és aki volt, és aki eljövendő: a Mindenható.” (Jelenések 1:6.8.)

Jézus egylényegű a Róla bizonyoságot tevő Atyjával, aki elküldte e földre, ezért jelentheti ki: “Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága.” (János 8:12) Az Atya dicsőséges tetteit hirdető karácsonyi ünnepkör lezárásaként is hangzik az ároni áldás, s ebből is dicsősége árad: “Ragyogtassa rád orcáját az Úr...” (4Mózes 6:25.) Kérhetjük: “Áldj meg minket, Úristen, / A Te jóvoltodból, (...) Orcád világossága / Hasson minket által ...” (EÉ 323:1) Garai András - e.é.

IJESZTŐ SZÁMOK

Magyarországon 2011 első tíz hónapjában 73,153 gyermek született, 3.1 százalékkal kevesebb, mint egy évvel korábban; a halálozások száma 106,443 volt, ami 1.3 százalékos csökkenést jelent a tavalyi január-októberi időszakhoz képest – közölte a Központi Statisztikai Hivatal.

A természetes fogyás 33,290 fő volt, 930-cal több az egy évvel korábbinál. A népesség becsült lélekszáma a nemzetközi vándorlás figyelembevételével 9 millió 962 ezer volt az időszak végén, áll a Központi Statisztikai Hivatal elemzésében. A születésszám a januári-áprilisi jelentős, 10.9 százalékos csökkenést követően májusban 3.6 százalékkal maradt el az előző évitől, a június és október közötti öt hónapban viszont átlagosan 3.4 százalékkal több gyermek jött világra, mint az előző év azonos időszakában.

Összességében azonban az év első tíz hónapjában 2357-tel (3.1 százalékkal) kevesebb gyermek született, mint egy évvel korábban.

A halálozások száma öt hónapban magasabb, öt hónapban pedig alacsonyabb volt az előző évinél. Összességében 1.3 százalékkal mérséklődött, a 2010 január-októberi adathoz viszonyítva 1427-tel kevesebb volt a halálozások száma.

2011 első tíz hónapjában 31,822 házasgatót regisztráltak, ez a szám 386-tal, azaz 1.2 százalékkal maradt el az egy évvel korábitól.

Ezer lakosra 8.8 élveszületés és 12.8 halálozás jutott. Az előbbi 0.3 ezrelékponttal, az utóbbi pedig 0.1 ezrelék-

ponttal volt alacsonyabb egy évvel korábbi adatnál. A természetes fogyás mértéke a 2010. január-októberi 3.9 ezrelékről 4.0 ezrelékre emelkedett. 2011 első tíz hónapjában ezer élveszületésre 5.1 csecsemőhalálozás jutott, ami 0.1 ezrelékpontos emelkedést jelentett az egy évvel korábbihoz képest.

A születésszám csökkenése nagyobb mértékű volt, mint a halálozásoké, ennek következtében a természetes fogyás üteme kismértékben növekedett, és a tavalyi 32,360-nal szemben 2011 első tíz hónapjában 33,290 főt tett ki. A nemzetközi vándorlás becsült értékeinek pozitív egyenlege folytán az ország lakosságszáma ténylegesen ennél kisebb mértékben, mintegy 24 ezerrel csökkent; az időszak végén 9 millió 962 ezer volt. ««

¶57,500,000 dollárért vette meg a kaliforniai Orange Katolikus Egyházmegye a híres, de teljesen eladósodott, családi viszályokba gabalyodott Kristály Katedrális. A templomot és tartozéképületeit az ottani protestáns gyülekezet még három éven át használhatja, azután átalakítják katolikus katedrálissá, lelki gyakorlatos központtá, és felekezeti iskolává.

¶Január 1-ével “A reformáció és a zene” címmel nagyszabású zenei programot indított a Németországi Protestáns Egyházzövetség (EKD), amelynek keretében 366 koncertre kerül sor, tervszerűen az év minden napján az ország valamelyik templomában.. A 465,000 eurót kitevő költségeket megfizelve az EKD és a szövetségi kormány fedezi. ■

A kegyelem egyetemessége

„... semmit se tegyetek önzésből, hiú dicsőségvágyból, hanem alázattal különbnek tartsátok egymást magatoknál!” (Fil. 2:3.)

Testvéreim az Úrban! Újra olvasom az alapigét úgy, hogy több magyar fordítás szavait egymás mellé állítom, ezzel az egyes szavak jelentése tovább gazdagodik. Tehát: „semmit se tegyetek versengésből, vizálykodásból, vetélkedésből, se hiú vagy haszontalan dicsőségvágyból, üres beképzeltségből, hanem inkább mindenki alázatosan a másikat tartsa magánál kiválóbbnak, mindenben alacsony helyzetre törekedve egymást magatok felett állónak tekintsétek!”

Már az óvodában szenvedtünk azoktól az erősebb, okosabb, nagyobb társainktól, akik folyton hengecetek, dicsekedtek, s a másikat - bennünket - lenézték, kigúnyolták. Úgy-e, így volt?! Ám ez a mondat fordítva is igaz. Már az óvodában szenvedtek tőlünk mások, mert kérkedtünk, dicsekedtünk, s ezzel kisebbítettük, megaláztuk a gyengébbet, olykor még a fogyatékkal élőt is.

S a versengés nem maradt ott az óvodában. Folytatódott a családban, a testvérek, sőt a házastársak között („ki viseli a kalapot?”), a munkahelyen, sőt a gyülekezetben is. A célja egyértelmű: ha én több, nagyobb, netán az első vagyok, akkor mindenki másnak hozzám kell igazodnia, s én mondom meg, merre lépjen, hogyan döntsön a másik. Bizony, a versengés a beleszólás jogát legalizálja. Pál apostol jogosan kifogásolja mindezt. Eddig egyet is értünk vele. Ám honnan jött Pál tollába a kifogás után olvasott felszólítás? Az, hogy versengés, önzés, a dicsőség hajszolása helyett a másikat tartsam különbnek magamnál.

Ilyen életvezetési, etikai parancs mögött a Teremtő Isten áll, aki „az egész emberi nemzetséget egy vérből teremtette” (Cselekedetek 17:26), kivétel nélkül minden embert saját képére és hasonlatosságára. Ezzel pedig Vele való közösségre, egyetlen család tagjaivá, ahol Ő az Atya.

Az Ő akarata nem engedi meg különbségek, értékkülönbségek hirdetését és fenntartását. Szemében nincsenek szupermenek és alárendeltek. Az ember okozta társadalmi vagy gazdasági különbségek nép és nép között sem tartoznak Isten eredeti teremtési rendjébe. Az emberiség egységes közösség, valamilyen egyenértékűek, egymásnak testvérei vagyunk. Ha az egyik nép többre

tartja magát a másikinál, ennek már azindoklása (ideológiája, akár teológiája) is bűn, akárcsak a hatalomvágy vagy az erőszak.

Adottságokban vannak különbségek, de a legtehetségesebb emberben is vannak kisebb-nagyobb hiányosságok, s a kevesebb adottsággal rendelkezőben is lehet egy-egy olyan vonás, amelyik a többiekben hiányzik. Egyébként is: mid van dicsekedő ember, amit nem kaptál? A Pál apostol által írt etikai parancs mögött a Teremtő és az ajándékozó Isten áll.

Ugyanakkor a tiltás és a parancs mögött Jézus Krisztus áll, a Megváltó. S itt megint vérről van szó: Jézus vére mindnyájunkért hullt a Golgotán. Az egész emberiséget szerette és szereti, mindenki üdvösségéért jött az Egyszülött Fiú! Ezért vallhatja különbség nélkül bárhol bárki széles e világon: „amíg meg nem talált az eltévedt bárányait kereső Úr, addig kegyelemre szoruló bűnös voltam, ám Ő megtalált, s azóta tudom: megváltott gyermeke, megkegyelmezett bűnös vagyok!” A megváltásban sincsenek különbségek, fokozatok sem a népek között, sem az egyes felekezetek között. Az üdvösségben nem lesznek külön szobák, egymástól elkülönített „emeletek” az ortodoxok és az evangélikusok, a szlávok, románok, vagy a magyarok számára!

Meghajtjuk fejünket a Teremtő tágszívúsága és Krisztus Jézus kegyelmének egyetemessége előtt. Az Atya egy vérből teremtett, a Fiú egy vérről megváltott, szeretetük egyformán magához öleli az európai és a tüzföldi bennszülöttet, az indiánt és az eszkimót, a magyart és a szerbet.

Ott kezdődik a baj, amikor az Atya és a Fiú előtt meghajtott fejünket újra felemeljük, s túlságosan magasra emeljük. Pedig „aki magasra hordja az orrát, annak nincsen senki és semmi azon felül!” Ha az előbbi fejhajtás után túl magasra emelem azt, akkor Isten előtti alázatomban nem is volt őszinte, akkor az imént képmutató voltam. Az egyenesen tartott fej azt jelenti, hogy mindenkivel szembe tudok nézni, bárki szemébe tudok nézni. Nem nézek el felette, hiszen a teremtettség és a kegyelem szintjén egyenlőnek tekintem a másikat, bárkit, mindenkit. Sőt, ha szükséges, lefelé kell néznie a kisebbek és a nyomorultak felé. Így félre tudom tenni még saját érdekeimet is, s versengés, haszonlesés helyett észreveszem a másik fájó hiányát, s

az fontosabb lesz számomra a magam gondjánál. Igen, még a magas lóról is le tudok szállni, - mint a samáriai a szamaráról -, hogy egy közös cél felé cipeljem azt, akinek valamiből kevesebb jutott, aki még nem ismeri a Teremtő szándékát vagy Krisztus megváltó tettét.

A [budapesti székhelyű] Magyar Evangélikus Konferencia a magyar evangélikusok összefogása céljából született, hogy egymást megismerjük és segíteni tudjuk. S eközben a határainkon túl élő testvéreinket s persze magunkat is a többi nemzet, adott esetben a többségi nemzet értékei felismerésére és megbecsülésére biztatjuk. Erősen tudom, hogy ez az Úr nagyon kemény leckéje, ez az alázat útja, s ezen az úton apró, és nagyon nehéz lépések vezetnek a helyes irányba.

Magyar újságíró vett fel autóstoppot Erdélyben, kedvesen, tört románsággal kért tőle bocsánatot, hogy nem tud vele románul beszélgetni. Az illető el is hallgattatta: „Romániában csak románul beszéljen!” Amikor célhoz értek, a stoppos nyújtotta a buszos viteldíjat. „Uram, Ön a vendégem volt!” - háritotta el a pénzt az újságíró. Mire a másik óriási zavarba került - „ezt nevezi a próféta eleven szénnek!” - s így szólt: „keszenem szepen!”

Az elmúlt héten Pozsonyban a zsúfolt Szent Mihály székesegyházban adott hangversenyt az erdélyi Szentegyháza 140 tagú gyermek ének- és zenekara. Énekeltek egyházi énekeket, klasszikusokat, s felmutatva a környező népek értékeit, magyar, román, és szlovák népdalok feldolgozásait. Műsoruk címe: „Ima Európáért!” „Ez a hangverseny a szeretet és béke szívárványhídja volt” - értékelték a közönség tagjai.

Ami ezeken túl számunkra még többet mond: évek óta az ipolysági szlovák, a százdi-apolyszakállosi magyar gyerekek közös, kétnyelvű hittantáborban vesznek részt egy magyar s egy szlovák lelkész nő vezetésével. Az énekeket ki-ki a saját nyelvén éneklie, de a Miatyánkot egymás kezét fogva imádkozzák együtt magyarul is, szlovákul is. Jelentős lépés ez az alázat és a szeretet útján a közös cél felé.

Ámen id. Zászkaliczky Pál ny. ev. lelkész, a Magyar Evangélikus Konferencia főtájkára Elhangzott 2011. szeptember 30-án Révfülöppön a MAEK konferencia esti áhítatán. ■

• Decembri számunk postázását intézte Földesi József, Fördös Katinka, Leitgeb Sándor, Rác Zsuzsa, Tamásy Éva, Tamásy Zoltán, dr. Tomaszek László. Hálásan köszönjük munkájukat.

✿ ✿

AZ EGYHÁZ HÍREI OTTHONRÓL

• A reformáció és a nők kapcsolatáról rendez tematikus évet idén a Magyarországi Evangélikus Egyház, "Hivatásunk az élet" mottóval. Az eseménysorozat része a 2017-ben esedékes, a reformáció kezdetének 500. évfordulója alkalmából tartandó jubileumi ünnepséget előkészítő tematikus esztendő programjának – mondta az egyház elnök-püspöke, Gáncs Péter..

A gyülekezeti, egyházmegyei, egyházkerületi összejöveteleken arról tartanak majd különböző formákban eszmecsere, hogy miként lehet megtalálni a nők helyét a modern társadalomban, hogyan lehetnek a nők egyszerre keresztény édesanyák és munkavállalók, akiknek a munkahelyükön is helyt kell állniuk.

A reformáció a lelki értelemben vett felszabadításon túl a többi között a család és a nemek kapcsolatában is hozott újat azáltal, hogy a vallásreformot elindító Luther Márton kilépett a szerzetesi közösségből, feleségül vett egy volt apácát, és vele a családi élet örömeiben is részesült.

A reformáció hozta magával azt is, hogy a legtöbb protestáns egyházban – a baptisták és néhány kisebb egyház kivételével – a lelkészi hivatásra felszentelik a nőket; ennek a Magyarországi Evangélikus Egyházban idén van 25. évfordulója.. Magyarországon az evangélikus lelkészek egyharmada nő, sőt egy püspökhelyettes és két esperes is van közöttük.

Gáncs Péter emlékeztetett arra, hogy tavaly a reformáció és a szabadság kapcsolatát járták körül a különböző egyházi fórumokon. Úgy fogalmazott: "Több mint húsz évvel a rendszer-váltás után érezzük, hogy a szabadság egyszerre ajándék és kísértés", utóbbi akkor fordul elő, "ha rosszul élünk vele".

Egyházkerületi és országos szinten, valamint lelkészértekezleteken is megjelent ez a téma. Ezekon egyebek mellett arról esett szó, hogy "a szabadság elköteleződés a jóra, a másik ember szolgálatára", s hogy "mindent szabad, de nem minden használ", azaz "a másik ember bizonyos szempontból a szabadságunk korlátját jelenti, tehát nem valósíthatjuk meg önmagunkat mások

kárára".

• Meghalt v. Magassy Sándor sikátorveszprémmvarsányi és Szabó Ilona v. bp.-ferencvárosi ev. lelkész.

• Nagyalásny-Dabrony-Nemesszalókon Pethő Judit a ev. gyülekezet új lelkésze.

• A budapesti Evangélikus Hittudományi Egyetemen Gömböcz Elvira egyetemi tanársegéd *cum laude* minősítéssel védte meg "A gazdasági globalizáció főbb társadalmi hatásai és a keresztény egyházak felelőssége" c. doktori értekezését.

• Megkezdődött a kb. nyárig tartó választási folyamat gyülekezeti, egyházmegyei, egyházkerületi, valamint országos tisztségviselők választására a következő hat éves ciklusra.

• A január 15–22 közötti, a "... mindnyájan el fogunk változni" (1Korinthus 15:51) mottóval rendezett ökumenikus imahét országos nyitó Istentiszteletét a budapesti Szent István bazilikában tartották, amelyen dr. Erdő Péter bíboros prímás mondott szentbeszédet és Steinbach József ref. püspök hirdetett ígét. Gáncs Péter ev. elnök-püspök liturgiai szolgálatot végzett.

• 2011-gyel lezárult az egyházi ingatlanok tulajdonrendezése a kormány, az egyházak, és az érintett önkormányzatok harmonikus együttműködésének köszönhetően. Az ingatlanrendezés segítette az egyházak hitéleti tevékenységének megújulását, jelentősen hozzájárult az egyházi intézményrendszer újjászervezéséhez, és megteremtette az egyházak közfeladatellátásának alapjait. A kormány 2011-ben összesen 2.7 milliárd forint értékben 81 ingatlan rendezéséről hozott döntést. Ebből a Magyarországi Evangélikus Egyházat 38 ingatlan érintette, 1 milliárd 378 millió forint értékben.

• Sepsiszentgyörgyön az evangélikus templomkertben emlékkopját állítottak öt nagy és lánglelkű evangélikus személyiség – Kossuth Lajos, Petőfi Sándor, Reményik Sándor, Apácai Cseri János, és Bartalis János – emlékére. Az emlékkopja-együttest a helyi lelkész, Zelenák József esperes ünnepi Istentisztelet keretében áldotta meg.

• A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának az új vezetői: Stein-

bach József ref. püspök, elnök; dr. Fischl Vilmos ev. lelkész, főtitkár; Gáncs Péter ev. elnök-püspök, dr. Mészáros Kálmán baptista egyházi elnök, és Kalota József ortodox érseki vikárius, alelnökök.

• A szarvasi Vajda Péter Intézmény gimnáziumi részének augusztussal a Magyarországi Evangélikus Egyház lesz a fenntartója.

• Az erdélyi magyar történelmi egyházak visszaigényelhetik a kommunizmus idején tőlük elkobzott iratokat, amelyek a román állam birtokába kerültek, s jelenleg a Román Állami Levéltár gondozza azokat.

A kolozsvári *Szabadság* című napilap arról adott hírt, hogy a román képviselőház megszavazta azt a törvénytervezetet, amely az 1996-os levéltári törvényt módosítja. A visszaszolgáltatásra vonatkozó módosító indítványt a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) két parlamenti képviselője, Kerekes Károly és Máté András Levente nyújtotta be.

A jogszabály értelmében az erdélyi magyar történelmi egyházak püspökségei visszaigényelhetik azokat a dokumentumokat, amelyeket egy 1950-es és egy 1974-es rendelettel koboztak el tőlük a kommunista hatóságok. Ebbe a kategóriába többnyire olyan egyházi dokumentumok tartoznak, amelyek az egyház mindennapjaival kapcsolatosak.

Az egyházaknak többek között megfelelő tárolási körülményeket kell biztosítaniuk, mert a törvény szerint csak akkor szolgáltathatók vissza a levéltári anyagok, ha teljesíteni tudják ezeket a feltételeket.

A román ellenzéki pártok a jogszabály ellen szavaztak, mivel kifogásolták az egyházi dokumentumok visszaszolgáltatását. Korábban a Román Állami Levéltár sem értett egyet ezzel, de végül az a kompromisszumos megoldás született, hogy a levéltár valamennyi visszaszolgáltató iratról mikrofilmes másolatot készít. Az ellenzéki pártok így is a jogszabály ellen szavaztak, de a kormánykoalíciónak sikerült elegendő voksot összegyűjtenie az elfogadásához.

A jogszabály akkor lép hatályba, ha az államfő is aláírja. e.p. - e.é. - etc.

GYÜLEKEZETI HÍREK

Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia
Elnök: Bernhardt Béla főesperes
1467 Parkhaven Row, Lakewood, OH 44107
Tel.: (216) 221-3178
E-mail: AMEvKo@sbcglobal.net

CLEVELAND — ELSŐ

Beszolgáló lelkész: Tamásy Zoltán.

Templom és lelkési hivatal: 2830 Martin Luther King Blvd. (44104). Tel.: (216) 721-7074. Vasárnapi Istentisztelet de. 10:00 óraker, angol-magyar. Mihályi Ernő gondnok telefonja 561-7316. A lelkész telefonszáma: 961-6895.

TORONTO

Lelkész: Tamásy Éva

Beszolgáló lelkész: Tamásy Zoltán

Templom: 116 Bond Street. Lelkési hivatal: 3245 West 98th Street, Cleveland, OH 44102-4601, USA; tel. (216) 961-6895. Felügyelő: Dr. Mekis Éva, 34 Langbourne Pl., North York, ON M3B 1A9 (minden posta ideküldendő); tel. (416) 441-9300. Istentisztelet, július-augusztus kivételével, a hó 2. és 4. vasárnapján du. 4-kor.

Idén is – január 15-én – megrendezésre került az ökumenikus imahét Torontóban, immár a 43. alkalommal. Ezúttal az Első Magyar Református Egyház volt a vendéglátó. A záró Istentiszteleten képviseltette magát a római katolikus, a református, az evangélikus, és a baptista gyülekezet. Felemelő volt megtapasztalni, ahogy a résztvevők a jelképes közös asztalra tették saját szolgálataikat. Így vált egyé a sajnálatos szétosztottságban élő Krisztus egyháza. Lelkipásztori szeretettel, Tamásy Éva és Zoltán ev. lelkészek.

CLEVELAND – NYUGAT

Lelkész: Tamásy Éva

Templom: West 98th St. és Denison Ave. Lelkési hivatal: 3245 West 98th Street (44102). Tel.: (216) 961-6895. Istentisztelet a hónap első vasárnapján de. 9:30-kor angolul, minden vasárnap 11:00-kor magyarul, Gyermekestentisztelettel is. Úrvacsoraosztás a hó első vasárnapján és ünnepnapokon.

Istentiszteletek, rendezvények, események
Február 18-án szombaton este 5 óraker irodalmi, zenés farsangi est lesz, finom vacsorával. ■ **Március 11-en** vasárnap 12:30-kor ebéd majd megemlékezés az 1848-as szabadságharcról. ■ **Március 24-én** szombaton 5 óraker. Gryllus Vilmos és Daniel Kossuth díjas művészek koncertje. ■ **Április 1-én** virágvasárnap ebéd és süteményvásár 12:30-kor. ■ **Április 5-én** nagypénteken délelőtt 11 óraker magyarul Istentisztelet úrvacsoraosztással, este 7:30-kor passióolvasás úrvacsoraosztással. ■ **Április 7-én** húsvét vasárnap reggel 9 óraker angol nyelvű Istentisztelet úrvacsoraosztással, 11 óraker magyarul Istentisztelet úrvacsoraosztással; a két Istentisztelet között húsvéti reggeli. ■ Szeretettel és örömmel jelentem, hogy új **egyháztagjaink** vannak, akiket karácsony ünnepén egy-egy igével megáldottam: dr. Hargitai Zoltán és kedves felesége Ida, Rác Zsuzsa és kedves férje dr. Lieszkovszki László, ifj. Lieszkovszki László, Tóth Zoltán, Major Magdolna, Juhász Judit, és Fazekas Róbert. Megköszönjük őket a Jóistennek, szeretettel látjuk őket közöttünk, hogy ez a gyülekezet valóban az ő lelki otthonuk legyen. Isten biztató szava hadd álljon itt: "Légy hú

Mindennapi kenyér

Útmutató a Biblia olvasásához

2012 MÁRCIUS

1. Jakab 4:1-10 – 1Királyok 11:1-13
2. Zsidók 2:11-18 – 1Királyok 11:14-25
3. Jelenések 20:1-6 – 1Kir. 11:26-43

BŐJT 2. VASÁRNAPJA

Heti ige: Róma 5:8

4. Róma 4:13-25 – Márk 8:31-38
5. Zsoltár 22:21-31 – Márk 10:32-34
6. Jób 2:1-10 – Márk 10:35-45
7. 2Mózes 17:1-7 – Márk 10:46-52
8. 1János 1:8-2:6 – Márk 11:1-11
9. Lukács 9:43-48 – Márk 11:12-19
10. Galata 2:16-21 – Márk 11:20-25

BŐJT 3. VASÁRNAPJA

Heti ige: Lukács 9:62

11. 1Korinth. 1:18-25 – János 2:13-22
12. Lukács 14:25-35 – Márk 11:27-33
13. Jób 7:11-21 – Márk 12:1-12
14. 19. Zsoltár – Márk 12:13-17
15. 73. Zsoltár – Márk 12:18-27
16. Máté 10:34-39 – Márk 12:28-34
17. Lukács 17:28-33 – Márk 12:35-27

BŐJT 4. VASÁRNAPJA

Heti ige: János 12:24

18. Efezus 2:1-10 – János 3:14-21

¶Azok az anglikán (episzkopális) hívők, akik megelégték, hogy egyházukban – Episcopal Church, USA – nők is papokká lehetnek és a homoszexuális magatartást helyesnek találják, áttérhetnek a katolikus egyházba, mely számukra január 1-től Texasban houstoni székhellyel különleges egyházmegyét létesített. Ebben az egyházmegyében anglikán stílusú misét celebrálhatnak és egyebekben is megőrizhetik sajátosságukat.

mindhalálig és én neked adom az élet koronáját." ■ Január 22-én elhunyt Coquitlamban (BC, Kanada) hosszas betegeskedés után **Pandák Lászlóné sz. Giczey Éva**. Benne Tomaschek Margit néni unokahugát gyászolja családjával együtt. Szeretettel fejezzük ki részvétünket a feltámadás hitében. Az elhunyt kedves nyugodjék békében s az örök világosság fényeskedjék neki. ■ **Magyar iskolánk** csütörtökön és pénteken várja a magyarul tanulni akarókat, szerdán este 7:30-kor **Kis Magyar Kórus**, pénteken **konfirmációi oktatás**. ■ **Beteg, idős testvéreinkért** imádkozzunk, akik fizikailag nem lehetnek közöttünk, de lelkileg jelen vannak gyülekezetünk közösségében: Tomaschek házaspár, Borhy Júlia, Kemes Ilona és ifj. Kemes László, Bogád Gizella, Yolanda Joniak, Könyves Mihály. Jézus szeretetének gyógyító ereje legyen velük. ■ Isten megtartó kegyelme legyen mindnyájukkal, lelkipásztori szeretettel, Tamásy Éva ev. lelkész.

19. 5Mózes 8:2-10 – Márk 12:38-40
20. Jób 9:14-25 – Márk 12:41-44
21. János 15:9-17 – Márk 13:1-13
22. 2Korinthus 4:11-18 – Márk 13:14-23
23. János 10:17-26 – Márk 13:24-27
24. János 14:15-21 – Márk 13:28-37

BŐJT 5. VASÁRNAPJA

Heti ige: Máté 20:28

25. Zsidók 5:5-10 – János 12:20-33
26. Zsidók 7:1-27 – Márk 14:1-11
27. Jób 19:21-27 – Márk 14:12-16
28. Zsidók 9:11-15 – Márk 14:17-25
29. 1Korinthus 2:1-5 – Márk 14:26-31
30. Zsidók 10:1,11-18 – Márk 14:32-42
31. Jelenések 14:1-5 – Márk 14:43-52

2012 ÁPRILIS

VIRÁGVASÁRNAP

BŐJT 6. VASÁRNAPJA

Heti ige: János 3:14-15

1. Filippi 2:5-11 – János 12:12-19
2. Róma 5:6-11 – Márk 14:53-65
3. Jób 38:1-11 – Márk 14:66-72
4. Ézsaiás 26:20:21 – Márk 15:1-15
5. **NAGYCSÜTÖRTÖK**
1Korin. 11:23-26 – Márk 15:16-23
6. **NAGYPÉNTEK**
Zsidók 10:16-25 – Márk 15:24-41
7. **NAGYSZOMBAT**
Jer.Sir. 3:51-62 – Márk 15:42-47

HÚSVÉTVASÁRNAP

A FELTÁMADÁS ÜNNEPE

Heti Ige: Jelenések 1:18

8. 1Korinth. 15:51-57 – Márk 16:1-8
9. **HÚSVÉTHÉTFŐ**
1Korin. 15:19-26 – Márk 16:9-20
10. 16. Zsoltár – 1Péter 1:1-12
11. 1Korinth. 15:35-49 – 1Péter 1:13-16
12. 1Korinth. 15:50-57 – 1Péter 1:17-21
13. 1Korinthus 5:6-8 – 1Péter:1:22-25
14. 2Timótheus 2:8-13 – 1Péter 2:1-10

HÚSVÉT 2. VASÁRNAPJA

Heti ige: 1Péter 1:3

15. 1János 1:1-2:2 – János 20:19-31
16. Ézsaiás 42:10-16 – 1Péter 2:11-17
17. Jób 42:7-17 – 1Péter 2:18-25
18. 133. Zsoltár – 1Péter 3:1-7
19. János 17:9-19 – 1Péter 3:8-12
20. Lukács 23:50-56 – 1Péter 3:13-17
21. János 12:44-50 – 1Péter 3:18-22

HÚSVÉT 3. VASÁRNAPJA

Heti ige: János 10:11,27-28

22. 1János 3:1-7 – Lukács 24:36-48
23. 4Mózes 27:12-23 – 1Péter 4:1-11
24. 1Korinthus 4:9-16 – 1Péter 4:12-19
25. János 17:20-26 – 1Péter 5:1-7
26. Efezus 4:8-16 – 1Péter 5:8-14
27. Máté 26:30-35 – 1Timótheus 1:1-11
28. János 14:1-6 – 1Timótheus 1:12-20

HÚSVÉT 4. VASÁRNAPJA

Heti ige: 2Korinthus 5:17

29. 1János 3:16-24 – János 10:11-18
30. Róma 1:18-25 – 1Timótheus 2:1-7_{LRCL}